

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาการจัดการความรู้ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอ แหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ซึ่งผู้วิจัยสรุปผล อภิปรายผลและให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการจัดการความรู้ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการความรู้ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ พนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้าง ขององค์การบริหารส่วนตำบล 4 แห่งในเขตอำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี จำนวน 94 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการความรู้ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบให้เลือกรับตอบ (Checklist) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการความรู้ ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี กระบวนการ 7 ด้าน ประกอบด้วย การบ่งชี้ความรู้ การสร้างและแสวงหาความรู้ การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ การประมวลและกลั่นกรองความรู้ การเข้าถึงความรู้ การแบ่งปันและแลกเปลี่ยนความรู้และการเรียนรู้ ซึ่งมีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง

เห็นด้วยน้อยและเห็นด้วยน้อยที่สุด นำเครื่องมือมาตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยการหาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือนิยามศัพท์ ((Index of Concordance -- IOC) ได้ค่า IOC มีค่า > .5 ทุกข้อ อยู่ระหว่าง .67 – 1.00 และหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าระดับความเชื่อมั่นที่ระดับ .91

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้เก็บข้อมูลด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามที่ครบถ้วนสมบูรณ์กลับคืนมา จำนวน 94 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามที่ส่งออกไปทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการความรู้ขององค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามเพศ วิเคราะห์โดยค่า t-test ส่วนอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน วิเคราะห์โดยใช้สถิติแบบ One-Way ANOVA เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe')

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่อง การจัดการความรู้ขององค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี สรุปสาระสำคัญของผลการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรีขึ้นไปและมีประสบการณ์ทำงาน 5 – 10 ปี

ในเรื่องของความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการความรู้ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี เมื่อพิจารณาในภาพรวมตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

พบว่า เพศ ส่วนใหญ่เป็นเพศ หญิงจำนวน 49 คน (ร้อยละ 52.10) อายุ 41 – 50 ปี จำนวน 60 คน (ร้อยละ 63.80) มีระดับการศึกษา อยู่ในระดับปริญญาตรีขึ้นไป จำนวน 59 คน (ร้อยละ 62.80) และมีประสบการณ์ทำงาน 5 -10 ปี จำนวน 45 คน (ร้อยละ 47.90)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการความรู้ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการความรู้ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี มีความคิดเห็นต่อการจัดการความรู้อยู่ในระดับมาก 6 ด้านและระดับปานกลาง 1 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการเรียนรู้ ด้านการเข้าถึงความรู้ ด้านการบ่งชี้ความรู้ ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ ด้านการสร้างและการแสวงหาความรู้และด้านที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการประมวลผลและกลั่นกรองความรู้

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการความรู้ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการความรู้ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe')

1. บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรีที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการความรู้ ในภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการบ่งชี้ความรู้ ด้านการสร้างและการแสวงหาความรู้ ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ ด้านการเข้าถึงความรู้ ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ ด้านการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนในด้าน การประมวลผลและกลั่นกรองความรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรีที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการความรู้ ในภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการบ่งชี้ความรู้ ด้านการสร้างและการแสวงหาความรู้ ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ ด้านการประมวลผลและกลั่นกรองความรู้ ด้านการเข้าถึงความรู้ ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้และด้านความรู้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรีที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการความรู้ ในภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการบ่งชี้ความรู้ ด้านการสร้างและการแสวงหาความรู้ ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ ด้านการประมวลผลและกลั่นกรองความรู้ ด้านการเข้าถึงความรู้ ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้และด้านความรู้แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรีที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการจัดการความรู้ ในภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการบ่งชี้ความรู้ ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้ ด้านการเข้าถึงความรู้ ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านการสร้างและการแสวงหาความรู้และด้านการเรียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการจัดการความรู้ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาการจัดการความรู้ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี มีความคิดเห็นต่อการจัดการความรู้อยู่ในระดับมาก 6 ด้านและระดับปานกลาง 1 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการเรียนรู้ ด้านการเข้าถึงความรู้ ด้านการบ่งชี้ความรู้ ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ ด้านการสร้างและการแสวงหาความรู้และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านการประมวลผลและกลั่นกรองความรู้ สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1.1 ด้านการเรียนรู้ การจัดการความรู้ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ในภาพอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 6 ข้อและระดับปานกลาง 3 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ หน่วยงานของท่านจัดให้บุคลากรใช้ Internet เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเว็บบล็อก หน่วยงานของท่านมีการจัดอบรม/สัมมนาเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการทำงานและหน่วยงานของท่านมีการสอนงาน โดยการใช้ระบบพี่เลี้ยงให้กับบุคลากร ทั้งนี้เนื่องมาจากองค์กรส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง โดยเน้นให้บุคลากรมีความสนใจใฝ่รู้ มีการสื่อสารเพื่อการถ่ายทอดความรู้ แลกเปลี่ยนเปลี่ยนความรู้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อยกระดับความรู้ สร้างความรู้ใหม่ ประยุกต์ใช้ความรู้เรียนรู้การใช้ความรู้ที่จะช่วยเพิ่มศักยภาพขององค์กรในการปรับเปลี่ยนให้ทันการทันการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ศรีไพโร ศักดิ์รุ่งพงศากุล และเจษฎาพร ยุทธนวิบูลย์ชัย (2549 : 21) ที่ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการความรู้คือ การเรียนรู้ของบุคลากรและนำความรู้นั้นไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาและปรับปรุงองค์กร ดังนั้น ขั้นตอนนี้จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะถึงแม้องค์กรจะมี

วิธีในการกำหนด รวบรวม คัดเลือก ถ่ายทอดและแบ่งปันความรู้ที่ดีที่สุดเพียงใดก็ตาม หากบุคลากร ไม่ได้เรียนรู้และนำไปใช้ประโยชน์ก็เป็นการสูญเปล่าของเวลาและทรัพยากรที่ใช้ องค์กรจะต้อง กระตุ้นและสร้างบรรยากาศที่ทำให้บุคลากรทุกคนกล้าคิด กล้าทำ กล้าลองผิดลองถูก

1.2 ด้านการเข้าถึงความรู้ การจัดการความรู้ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอ แห่มสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า บุคลากรของ องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอแห่มสิงห์ จังหวัดจันทบุรี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ ตามลำดับ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ หน่วยงานของท่านจัดทำระบบเครือข่าย Internet , Intranet ให้บุคลากรเข้าถึง ได้สะดวก รวดเร็ว บุคลากรในหน่วยงานของท่านมี E-mail Address เพื่อเข้าถึงฐานข้อมูลความรู้และหน่วยงานของท่านมีการกำหนดระดับของการเข้าถึงข้อมูล เช่น การกำหนดชื่อผู้ใช้และรหัสผ่านให้กับสมาชิก ทั้งนี้เนื่องมาจากองค์กรมีช่องทางในการเข้าถึง ความรู้มีเป็นจำนวนมาก เช่น ระบบหนังสือเวียน บอร์ดประกาศ เว็บไซต์ ทำให้บุคลากรสามารถ เข้าถึงความรู้ได้อย่างทั่วถึงและแสดงให้เห็นถึงการสนับสนุนให้บุคลากรเข้าถึงข้อมูลต่างๆ เพื่อนำมา พัฒนาภายในองค์กร ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2548 : 12) ซึ่งกล่าวไว้ว่า การนำความรู้ซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสาร มาพัฒนา ให้เป็นระบบเพื่อให้ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้และร่วมพัฒนาตนเองให้เป็นผู้รู้รวมทั้ง ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปในแนวทางเดียวกับสุวรรณ เจริญเสาวภาคย์ และคณะ (2548 : 54) ที่กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศมีส่วนสำคัญในการจัดการความรู้ โดยเฉพาะอินเทอร์เน็ต ช่วยให้การแลกเปลี่ยนเรียนรู้สามารถทำได้ง่าย ช่วยให้ผู้บุคลากรสามารถค้นหาข้อมูล ดึงเอาความรู้ ไปใช้การวิเคราะห์ข้อมูลและการจัดเก็บเป็นระเบียบ

1.3 ด้านการบ่งชี้ความรู้ การจัดการความรู้ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอ แห่มสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า บุคลากร ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอแห่มสิงห์ จังหวัดจันทบุรี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทุกข้อตามลำดับ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ หน่วยงานของท่านมีการระบุความรู้ วิสัยทัศน์ พันธกิจ หน่วยงานของท่านมีการระบุความรู้ที่สำคัญจากกระบวนการทำงานตามคู่มือ การปฏิบัติงานและหน่วยงานของท่านมีการระบุความรู้จากปัญหาในการทำงาน เนื่องมาจากองค์กร มีการกำหนดพันธกิจ เป้าหมายและวัตถุประสงค์อย่างชัดเจนเพื่อให้องค์กรมีความเป็นเลิศ ซึ่งสอดคล้อง กับแนวคิดของชูศักดิ์ เชนประโคน (2549 : 135) ได้กล่าวว่า การดำเนินกระบวนการให้คนในองค์กร มีการกำหนดวิสัยทัศน์ หรือปณิธาน ความมุ่งมั่นและเป้าหมายมิใช่แค่ร่วมกันกำหนดเท่านั้นจะต้อง ร่วมกันตีความทำความเข้าใจจนเข้าใจ ลึกถึงวิธีปฏิบัติ พฤติกรรม ความเชื่อ คุณค่าจนเกิดสภาพ ความเป็นเจ้าของวิสัยทัศน์นั้นในสมาชิกทุกคนขององค์กร

1.4 ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ การจัดการความรู้ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 9 ข้อ และระดับปานกลาง 1 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ หน่วยงานของท่านมีการจัดแบ่งความรู้ออกเป็นประเภทต่างๆ หน่วยงานของท่านมีการบันทึก รวบรวม หรือจัดเก็บความรู้ไว้เป็นลายลักษณ์อักษรและหน่วยงานของท่านมีการจัดทำระเบียบปฏิบัติเพื่อจัดเก็บความรู้ในการปฏิบัติงานที่จำเป็น เนื่องจากองค์กรมีการจัดแบ่งความรู้ออกเป็นประเภทต่างๆ มีการออกรหัสของเอกสารที่ได้แจกจ่ายให้กับหน่วยงานต่างๆ พร้อมด้วยระบบวันที่ออกและหน่วยงานที่ออกอย่างชัดเจน เพื่อสะดวกในการจัดเก็บเอกสารให้เป็นหมวดหมู่ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการจัดเก็บความรู้ให้เป็นระบบส่วนใหญ่อยู่ในรูปแบบของเอกสาร สอดคล้องกับแนวคิดของ มาร์กัวร์ด (Marguardt. 1996 : 139) ที่กล่าวว่า องค์กรจะต้องเรียนรู้จากทั้งความสำเร็จและความล้มเหลวให้เร็วขึ้นและดีขึ้น เพราะข้อผิดพลาดอาจให้ข้อมูลสำคัญที่จะทำให้เกิดการพัฒนาความคิดและวิธีปฏิบัติได้ใหม่ๆ เพื่อให้ได้เปรียบทางการแข่งขันและมีความมั่นคงในสถานะแวดล้อมใหม่ๆ

1.5 ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ การจัดการความรู้ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ บุคลากรมีการเรียนรู้จากการทำงานเป็นคณะหรือทีมงานในโครงการต่างๆ บุคลากรมีการนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรม สัมมนามาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานและบุคลากรมีการเรียนรู้ด้วยการลงมือปฏิบัติเกิดประสบการณ์ตรง ทั้งนี้เนื่องจากบุคลากรมีถ่ายทอดความรู้ให้แก่กันอย่างสม่ำเสมอในรูปแบบของการอบรม สัมมนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการทำงาน การสอนงานโดยระบบพี่เลี้ยง เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ศรีไพโรศักดิ์รุ่งพงศากุล และเจษฎาพร ยุทธนวิบูลย์ชัย (2549 : 16) ที่กล่าวว่าองค์กรควรพิจารณาให้มีการจัดฝึกอบรมในหลายรูปแบบเพื่อเปิดโอกาสให้บุคลากรในองค์กรสามารถเข้ารับการฝึกอบรมได้อย่างสะดวก เช่น นอกจากจะจัดให้มีเอกสารและเครื่องมือเพื่อช่วยให้คนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตัวเอง ทั้งนี้โดยพิจารณาเพื่อให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของการทำงานของบุคลากร นอกจากนี้เรื่องรูปแบบการฝึกอบรมแล้ว องค์กรอาจจะพิจารณาว่าหัวข้อเกี่ยวกับการจัดการความรู้จะถูกนำไปผนวกหรือบูรณาการเข้ากับการฝึกอบรมที่มีอยู่ในปัจจุบันในองค์กรได้อย่างไร องค์กรจะต้องตระหนักว่าการให้การฝึกอบรมเป็นเพียงปัจจัยหนึ่งเท่านั้นที่จะช่วยให้การจัดการความรู้ประสบความสำเร็จ บุคลากรจะไม่สามารถเข้าใจแนวคิดและวิธีปฏิบัติของการจัดการความรู้ได้อย่างชัดเจนถ้าได้รับเพียงแค่การฝึกอบรมโดยปราศจากการศึกษาค้นคว้าและการเรียนรู้ด้วยตัวเอง

1.6 ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ การจัดการความรู้ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 5 ข้อ และระดับปานกลาง 2 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ หน่วยงานของท่านมีการทบทวน/ปรับปรุงความรู้ในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน หน่วยงานของท่านมีการเสาะแสวงหาความรู้ใหม่ๆ จากผู้รู้/ที่ปรึกษา บุคลากรในหน่วยงานของท่านมีการสร้างสรรค์องค์ความรู้ใหม่ๆ จากงานที่ปฏิบัติอยู่ ทั้งนี้เนื่องมาจากองค์กรมีการจัดฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่เพื่อเป็นเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพของบุคลากร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กันยา สุวรรณแสง (2550 : 15) ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพการจัดการความรู้ทางการพยาบาลของโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ผลการวิจัยสรุปว่า พยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้ามีความเห็นต่อสภาพการจัดการความรู้ทางการพยาบาลของโรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้อยู่ในระดับมาก

1.7 ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้ การจัดการความรู้ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 1 ข้อและระดับปานกลาง 4 ข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ หน่วยงานมีการประมวลความรู้จากข้อเสนอแนะ หน่วยงานของท่านมีการตรวจสอบวิเคราะห์ความรู้จากตัวชี้วัดเพื่อให้ได้ความรู้ที่เป็นประโยชน์และหน่วยงานของท่านมีทีมงานในการปรับปรุงความรู้ให้มีเนื้อหาทันสมัยครบถ้วน ทั้งนี้เนื่องมาจาก องค์กรมีการจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน เช่น เมื่อมีองค์ความรู้ใหม่ๆ เข้ามา หากมีการยกเลิก เปลี่ยนแปลง แก้ไขหรือปรับปรุง แนวทางการปฏิบัติที่เคยกระทำมา จะมีคณะกรรมการจัดการความรู้ขององค์กรพิจารณาออกหนังสือแจ้งให้ทุกคนทราบ เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภัสกรรณ์ หลิมเสงอะ (2549 : บทคัดย่อ) ศึกษาการจัดการความรู้ด้านความปลอดภัยในการทำงานพื้นที่ 12 จังหวัดสงขลา ทำหน้าที่ในการประมวลและกลั่นกรองความรู้ เพื่อความถูกต้อง ความครบถ้วน เทียบตรง ทันสมัย สอดคล้องและตรงกับความต้องการของผู้ใช้ รวมทั้งพิจารณากำจัดความรู้ที่ไม่จำเป็น หรือความรู้ที่ล้าสมัยทิ้งไปเพื่อประหยัดทรัพยากรในการจัดเก็บความรู้ ดังนั้นหากองค์กรมีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการประมวลและกลั่นกรองความรู้ที่ชัดเจน ย่อมที่จะส่งผลให้องค์ความรู้ที่ได้สร้างและแสวงหาความรู้มามีคุณภาพ ซึ่งเมื่อนำไปเก็บให้เป็นระบบจะอยู่ในสภาพที่พร้อมและมีความเหมาะสมในการนำไปใช้งานได้ทันที รวมถึงมีความทันสมัยเป็นความรู้ที่จำเป็นและสามารถนำไปใช้ได้จริง

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการความรู้ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี โดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงานต่างกัน อภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 เปรียบเทียบระดับการจัดการความรู้ของบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี โดยจำแนกตามเพศ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบุคลากรเพศชายและเพศหญิง มีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในการทำงานกันอย่างทั่วถึง ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชลี ยิ้มสมบูรณ์ (2554 : 64) กล่าวว่า เกษตรกรเพศชายและเพศหญิงมีสภาพการจัดการความรู้ด้านเกษตรอินทรีย์ไม่แตกต่างกัน เนื่องจากในชุมชนมีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในการทำเกษตรอินทรีย์กันอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ซึ่งกันและกันและในชุมชนส่วนใหญ่มีทั้งเพศชายและเพศหญิงประกอบอาชีพทางการเกษตรที่ไม่แตกต่างกันมากนัก

2.2 เปรียบเทียบระดับการจัดการความรู้ของบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี โดยจำแนกตามอายุ ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบุคลากรขององค์กรมีการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารต่างๆ ทั้งภายในและภายนอก และยอมรับการเปลี่ยนแปลงกับสิ่งใหม่ๆ ฉะนั้นอายุไม่ใช่ปัญหาหรืออุปสรรคในการจัดการความรู้ของบุคลากร ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของนิธิพล นวลมณี (2550 : 65) พบว่าอายุมีความสัมพันธ์กับความพร้อมของข้าราชการกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการความรู้ในองค์กร

2.3 เปรียบเทียบระดับการจัดการความรู้ของบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี โดยจำแนกตามระดับการศึกษา ในภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเนื่องมาจากองค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดการความรู้ที่มีจุดเริ่มต้นที่มีการตั้งใจทัก ร่วมกันร่วมเรียนรู้ เป็นการจัดรูปความรู้แล้วนำไปสู่การให้และแบ่งปันที่เอื้อต่อการพัฒนาคน พัฒนางาน อย่างมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับการศึกษาของ สวรรส บัวมีรูป (2547 : บทคัดย่อ) พบว่า องค์กรมีการจัดการความรู้โดยการจำแนก และกำหนดองค์ความรู้หลัก แล้วจึงนำไปจัดทำแผนฝึกอบรมและพัฒนาพนักงาน มีการใช้การประชุมเป็นวิธีปฏิบัติเพื่อการแก้ไขปัญหา โดยพนักงานมีโอกาสแบ่งปันแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความรู้ในการปฏิบัติงาน มีกิจกรรมการจัดการความรู้อย่างไม่เป็นทางการ ได้แก่ ชมรมนักวิทยาศาสตร์และชมรมผู้ปฏิบัติงานรายได้ พนักงานใช้กิจกรรมดังกล่าวเพื่อการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ในการทำงาน

2.4 เปรียบเทียบระดับการจัดการความรู้ของบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี โดยจำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากบุคลากรมากกว่าจะได้เปรียบในเรื่องการตัดสินใจ ในการปฏิบัติงานมากกว่าผู้ที่มีประสบการณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกันยา สุวรรณแสง (2550 : 81) ได้กล่าวไว้ว่า ประสบการณ์และการเรียนรู้ของแต่ละคน ทั้งสองอย่างมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดแยกออกจากกันไม่ได้ ประสบการณ์เป็นเครื่องมือหรือวิธีการที่ทำให้เกิดการเรียนรู้และในเวลาเดียวกันผลจากการเรียนรู้ ทำให้คนมีการเรียนรู้ ทักษะ เจตคติ แต่ต้องอาศัยผ่านงานนั้นๆ มาก่อน เช่นเดียวกันกับการศึกษาของอังคณา จรรยาวิวัฒน์กุล (2546 : 98) พบว่า ผู้ที่มีพฤติกรรมการทำงานดีจะมีความสัมพันธ์กับผู้ที่มียุทธศาสตร์ในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การจัดการความรู้ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยขอเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัยพบว่า การจัดการความรู้ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ภาพรวมและรายได้อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดการความรู้ได้เป็นอย่างดี แต่มีบางด้านที่เสนอแนะเพิ่มเติม ได้แก่

1. ด้านการบ่งชี้ความรู้ องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการประชุมแลกเปลี่ยนความเข้าใจ วิสัยทัศน์ พันธกิจร่วมกัน ให้บ่อยขึ้น เพื่อเป็นการร่วมกันกำหนดเป้าหมายและนโยบายการทำงานให้สอดคล้องกัน
2. ด้านการสร้างและแสวงหาความรู้ องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดส่งบุคลากรเข้าร่วมสัมมนาให้บ่อยขึ้น เพื่อเป็นการพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองและองค์กรให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นและบุคลากรควรที่จะพัฒนาหาเทคนิคการทำงานใหม่ๆ ด้วยตนเองให้มากยิ่งขึ้น หรือสร้างความรู้โดยการเข้าร่วมประชุมสัมมนาและกิจกรรม เพื่อนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน
3. ด้านการจัดการความรู้ให้เป็นระบบ องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีการจัดเก็บความรู้ที่เป็นระเบียบ สามารถค้นหาได้ง่ายและส่งมอบได้อย่างถูกต้องรวดเร็วและควรมีการปรับปรุงข้อมูลและแนวทางการปฏิบัติงานให้ทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อให้ง่ายต่อการนำมาใช้และทันต่อเวลา
4. ด้านการประมวลและกลั่นกรองความรู้ องค์การบริหารส่วนตำบลควรแต่งตั้งทีมงาน/ผู้เชี่ยวชาญในการปรับปรุงความรู้ให้มีเนื้อหาที่ทันสมัย ถูกต้อง ครบถ้วน

5. ด้านการเข้าถึงความรู้ องค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดทำหนังสือเวียนราชการใหม่ๆ ให้กับบุคลากรได้รับทราบอย่างทั่วถึงและลงเผยแพร่ความรู้ในเว็บไซต์ขององค์กร เพื่อให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องและสามารถรับรู้ข่าวสารได้อย่างทั่วถึง

6. ด้านการแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ องค์การบริหารส่วนตำบลควรส่งเสริมให้บุคลากรทำงานร่วมกันเป็นทีมเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ซึ่งกันและกันและควรจัดให้บุคลากรมีโอกาสได้สลับเปลี่ยนงานกัน เพื่อให้บุคลากรแต่ละคนสามารถเรียนรู้งานได้

7. ด้านการเรียนรู้ องค์การบริหารส่วนตำบลควรส่งเสริมให้บุคลากรนำความรู้ที่ได้รับจากการอบรม สัมมนามาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานจริง เพื่อให้เกิดประสบการณ์ตรง

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่มีต่อการจัดการความรู้ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี

2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการความรู้ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี

3. ควรมีการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการความรู้ขององค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอแหลมสิงห์ จังหวัดจันทบุรี ทุก 1 ปี เพื่อให้ทราบความคิดเห็นในการจัดการความรู้ในแต่ละด้าน มีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร